

Prezenta lucrare conține _____ pagini

SIMULARE JUDEȚEANĂ
EVALUAREA NAȚIONALĂ CLASA a VIII-a

Anul școlar 2022 – 2023

Limba și literatura română

Numele:.....

Inițiala prenumelui tatălui:

Prenumele:.....

Școala de proveniență:

Centrul de examen:

Localitatea:

Județul:

Nume și prenume asistent	Semnătura

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ȘI LITERE)	NUMELE ȘI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

(70 de puncte)

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

Pax era flămând și îi era frig, dar de trezit îl trezise senzația că trebuie să se adăpostească undeva. Clipi din ochi și se dădu înapoi. La început i se părușe că simte în spate atingerea familiară a zăbrelelor cuștii lui, dar își dădu seama că zăbrelele acestea se rupeau foarte ușor. Se întoarse și văzu că stătea rezemat cu spatele de tulpinile uscate de ceara-albinei, în care se îndesase cu câteva ceasuri înainte. Lătră după Peter, dar îndată își aminti: băiatul plecase.

Pax nu era obișnuit să fie singur. Fusese unul dintre cei patru pui fojgăitori pe care mama lui îi născuse deodată. Tatăl lor dispăruse înainte ca puii să apuce să-l recunoască după miros, iar la scurtă vreme după aceea, într-o dimineață, nu mai venise acasă nici mama lui. Frații și sora lui muriseră unul după altul, lăsându-l singur-singurel în vizuina rece, până ce băiatul, Peter, îl scosese de acolo.

După aceea, ori de câte ori băiatul pleca de acasă, Pax își măsura agitat cușca până la întoarcerea lui Peter. Iar noaptea întotdeauna plângea să-l lase și pe el în casă, ca să-i poată asculta băiatului său respirația.

Pax îl iubea pe băiat, dar ce simțea el era mai mult decât iubire. Și anume, se simțea responsabil pentru Peter, trebuia să-l protejeze. Și suferea când nu-și putea îndeplini rolul.

Pax își scutură apa de pe spinare, cum plouase peste noapte, și se îndreptă spre drum, fără măcar să-și mai întindă mușchii înțepeniți de somn. Amușină*, căutând mirosul băiatului. Dar nu-l găsi. Vântul care bătuse toată noaptea ștersese orice urmă de miros de pe pământ. Dar printre sutele de mirosuri iscate de briza dimineții găsi ceva ce îi amintea de băiatul lui: mirosul de ghindă [...]

Cât timp așteptă, Pax își linse blana, curățând-o și uscând-o. Mirosul lui Peter, care încă mai stăruia în blana lui, îl liniști. Apoi își îndreptă atenția spre etichetele dinaintea și își curăță cu mare grijă nenumăratele crăpături din pernțe.

Întotdeauna când era neliniștit, Pax zgâria pardoseala cuștii. Și întotdeauna betonul dur de dedesubt îi zgâria etichetele. Cu toate acestea, nu se putea abține. Cu o săptămână înainte răcâise pardoseala aproape în fiecare zi. După ce își curăță etichetele, și le îndoi sub piept și se puse pe așteptat.

Aerul dimineții palpita de sunetele primăverii. În lunga noapte pe care o petrecuse singur în pădure, toate zgomotele acestea îl ținuseră treaz. Întunericul negru parcă fremăta și se mișca din pricina prădătorilor de noapte, și chiar și foșnetul copacilor, cu frunzele care tocmai se deschideau, cu seva care curgea prin lemnul tânăr, cu micile trosnete ale scoarței lor care crăpa crescând, toate îl făceau să tresară la fiecare minut, în timp ce el îl aștepta pe Peter să se întoarcă. În cele din urmă, adormi greu, tremurând, când se crăpă de ziuă.

Acum însă, toate sunetele acestea îl ispiteau. Urechile lui sensibile tresăriseră de o sută de ori, făcându-l aproape să sară în sus ca să vadă ce se întâmplă. Dar de fiecare dată își amintea de băiatul lui și se liniștea. Oamenii aveau memorie bună, așa că era sigur că vor reuși să nimerească înapoi în acest loc.

Pe de altă parte, oamenii se bizuiau numai pe văz, căci toate celelalte simțuri ale lor erau foarte slabe, așa că, dacă se întorceau și nu-l vedeau, se putea să plece iar. Pax avea de gând să stea în apropierea drumului, ignorând toate tentațiile, inclusiv tentația pe care o simțea de a o porni spre sud, direcția în care instinctul îi spunea că era casa lui. Avea de gând să stea pe loc până venea băiatul lui să-l ia.

Deasupra capului său, un vultur plutea, purtat de curenții de aer cald. Vânător leneș, pândea de sus numai trupurile fără viață, stârvurile. Zărind trupul neclintit, acoperit de blană roșcată, al vulpoiului, chiar dacă nu împrăștia iz* de hoit*, vulturul începu să zboare mai jos, în cerc, ca să vadă ce e.

Sara Penny Packer, Pax – fragmente

* *a amușina* – a adulmeca (vânatul)

* *iz* – miros deosebit, specific, aromă particulară; miros neplăcut

* *hoit* – cadavru (mai ales al unui animal) aflat în descompunere

Textul 2

„Nu pot să mă joc cu tine... Nu sunt îmblânzită“ – îi spune Vulpea Micului Prinț, eroul cunoscutei povești poetice a lui Antoine de Saint-Exupéry, publicată cu doar un an înaintea dispariției sale, într-o misiune de zbor, la 31 iulie 1944. [...] Cine este Micul Prinț? Numele lui sugerează copilăria (inocența, spontaneitatea, curiozitatea și jocul) și, pe de altă parte, amintește de condiția princiărie a ființei. Micul Prinț nu este din această lume, el vine din cer – ne spune povestea.[...] Primul ghid al vizitatorului celest* descins pe Pământ, în pustiu Africa, este un șarpe, iar primele repere sunt pustiu și singurătatea. „Unde sunt oamenii?... Te simți cam singur în pustiu“ – se adresează copilașul șarpelui. „Singur te simți și printre oameni“ – îi răspunde acesta. După ce străbate pustiu, urcat pe un munte înalt, eroul speră să cuprindă, dintr-o privire, toată planeta și toți oamenii. Dar nu zărește decât colțuri de stâncă. „Fiți prietenii mei, sunt singuri!“ strigă el. „Sunt singuri...“ răspunde ecoul. „Ce planetă caraghioasă“ – își spune Micul Prinț. „Numai uscăciune, numai stâncă colțuroasă... Iar oamenii n-au niciun pic de fantezie. Nu fac altceva decât să îngâne ceea ce le spui.“ Noroc că, în scurtă vreme, se întâlnește cu Vulpea. Ca să se poată juca, ea îl roagă să o îmblânzească. „Ce înseamnă să îmblânzești?“ întreabă Micul Prinț. „Înseamnă a-ți crea legături“ – îi zice Vulpea. „Dacă tu mă îmblânzești, vom avea nevoie unul de altul. Tu vei fi, pentru mine, fără seamăn în lume... Dacă tu mă îmblânzești, viața mi se va însenina. Voi cunoaște sunetul unor pași deosebiți de-ai tuturor. Pașii altora mă fac să intru sub pământ. Ai tăi mă vor chema din vizuină, ca o melodie... Nu cunoaștem decât ceea ce îmblânzim“ – îi explică Vulpea. „Oamenii nu mai au timp să cunoască nimic. Ei cumpără lucruri de gata, de la neguțători. Cum însă nu există neguțători de prieteni, oamenii nu mai au prieteni. Dacă vrei să ai un prieten, îmblânzește-mă.“

Dar ce înseamnă *a îmblânzi*? Cum tâlcurile la care se referă Vulpea par a fi complicate, ne limităm la etimologie. Verbul derivă din latină (*blandio*, - *ire*, „a mângâia“), cu sensurile de „a îndulci, a alina, a domoli, a liniști“. Important este că Micul Prinț a reușit să îmblânzească Vulpea, care îi devine prietenă. Înainte de a pleca mai departe, Vulpea îl roagă: „Întoarce-te la mine, să-ți iei rămas bun, iar eu îți voi dăruia o taină... Iată care-i taina mea. Nu poți vedea limpede decât cu inima, esențialul este invizibil pentru ochi.“

Ce voia să-i spună Vulpea, destăinuindu-i acest „secret“? E clar că nu se referea la inimă ca la organ muscular, cavită, cu rol de pompă aspiro-respingătoare ce asigură circulația sângelui în organism. [...] Inima, cuvânt derivat din latinescul *anima* (cu sensurile de „răsuflare, suflet, viață, spirit“) este plămădită din aur, la omul bun. Om cu inima de aur, om bun. Inima lui, asemeni soarelui, strălucește ca aurul, luminează și încălzește, îmblânzește, alină și îndulcește.

Silvia Chițimia, Ce secret știa Vulpea despre inimă, în Dilema Veche, Nr. 494/2013

* *celest* - 1.ceresc; 2.foarte frumos

1. Notează doi termeni din câmpul lexical al familiei, identificați în textul 1.

2 puncte

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**

În așteptarea băiatului, Pax a adormit

- a) după lăsarea serii.
- b) imediat după miezul nopții.
- c) odată cu oprirea ploii.
- d) abia la ivirea zorilor.

Răspunsul corect: .

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**

Autoarea amintește de povestea personajului Micul Prinț pentru a comunica despre

- a) farmecul copilăriei.
- b) călătorie și aventură.
- c) valoarea prieteniei.
- d) legătura dintre om și animal.

Răspunsul corect:

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**

Vulpea consideră că inima este

- a) un organ muscular.
- b) o pompă aspiro-respingătoare.
- c) însuși sufletul.
- d) locul secretelor.

Răspunsul corect:

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Pax dorește să stea noaptea alături de Peter.		
Mirosul de ghindă îi amintește lui Pax de viziunea în care s-a născut.		
Un vultur este atras de trupul neînsuflețit al vulpoiului.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Cartea „Micul Prinț” a fost publicată în anul 1944.		
Numele personajului este asociat cu însușirile vârstei copilăriei.		
În limba latină termenul „anima” însemna „a alina”, „a liniști”.		

6. Precizează o trăsătură a tiparului narativ, ilustrând-o cu o secvență din textul 1. **6 puncte**

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8. Crezi că un animal poate fi un prieten adevărat pentru om? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând textul 1. **6 puncte**

9. Asociază fragmentul din romanul „Pax” de Sara Penny Packer cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o asemănare și o deosebire dintre acestea.

6 puncte

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Are același număr de litere și de sunete fiecare termen din seria:

- a) „aceea”, „uscăciune”.
- b) „este”, „poetice”.
- c) „cine”, „explică”.
- d) „pricina”, „îndulci”.

Răspunsul corect: .

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect.

2 puncte

Sunt cuvinte derivate cu prefix ambii termeni din seria:

- a) „străbate”, „întotdeauna”.
- b) „nenumăratele”, „îndulci”.
- c) „dedesubt”, „înapoi”.
- d) „întoarce”, „neguțători”.

Răspunsul corect: .

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Cuvintele subliniate în secvența „Vântul care bătuse toată noaptea ștersese orice urmă de miros de pe pământ.” sunt utilizate, în ordine, cu:

- a) sens figurat, sens figurat.
- b) sens figurat, sens propriu.
- c) sens propriu, sens figurat.
- d) sens propriu, sens propriu.

Răspunsul corect: .

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**

Sensul structurii subliniate în enunțul „Pașii altora mă fac să intru sub pământ.” este

- a) „a se ascunde”.
- b) „a dispărea”.
- c) „a se rușina”.
- d) „a muri”.

Răspunsul corect: .

5. Precizează modul verbelor identificate în secvența: Dacă vrei să ai un prieten, îmblânzește-mă.” **6 puncte**

Verbul identificat	Modul verbului identificat

6. Alcătuieste un enunț interogativ în care substantivul „vulpoi” să fie nume predicativ (1) și un enunț asertiv în care pronumele „acesta” să fie în cazul genitiv (2). **6 puncte**

(1) _____

(2) _____

7. Transcrie propozițiile din fraza următoare și precizează tipul raportului sintactic: „Clipi din ochi și se dădu înapoi.”. **6 puncte**

8. Completează enunțul următor, reprezentând mesajul lui Pax către oameni, cu formele corecte ale cuvintelor indicate între paranteze. **6 puncte**

Omul _____(*a trebui*, condițional-optativ, prezent, formă negativă) să uite că gândurile _____(*propriu*) ar putea _____(*a fi*, formă nepersonală de infinitiv) auzite de _____(adjectiv pronominal demonstrativ de depărtare) prieten de nădejde _____(*care*, genitiv) dăruire este incontestabilă.

SUBIECTUL AL II-LEA

(20 de puncte)

Imaginează-ți că, de curând, ți s-a împlinit dorința de a avea un animal de companie. Scrie o notă de jurnal, de minimum 150 de cuvinte, în care să prezinți experiența împrietenirii tale cu acest animal, incluzând o secvență descriptivă, de minimum 30 de cuvinte și o secvență narativă. Data redactării jurnalului este 30 ianuarie 2023.

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul compunerii este la alegere.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.
